

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ
เรื่อง ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน
บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖

ด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ ได้ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖ ในการประชุมสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และนายอำเภอบางมูลนาก ได้พิจารณา ให้ความเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖ แล้วนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม(ถึงฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖ ทั้งนี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ นับแต่วันถัดจากประกาศโดยเปิดเผย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายธีรศักดิ์ สินสวาท)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ

องค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

กำหนดให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมัน เพื่อบังคับใช้กับอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่และอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมก่อนที่จะมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเฉพาะอาคารปลูกสร้างที่มีการระบายน้ำทิ้งหรือไหลลงไปสู่แหล่งระบายน้ำภายในตำบลภูมิ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคุนภาพของน้ำ

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ประกอบกับมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖ และ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ตราเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพินี
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพินี เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน
บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่ง
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพินี โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลลุมพินีและนายอำเภอบางมูลนาก จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพินี เรื่อง การติดตั้งบ่อดัก
ไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การ
บริหารส่วนตำบลลุมพินีเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบและคำสั่งอื่นใด
ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้าง
อย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือใช้สอยได้”

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“น้ำเสียในครัวเรือน” น้ำทิ้งจากกิจกรรมในครัวเรือน เช่นการปรุงอาหาร การอาบน้ำ ชักผ้า
ล้างจาน ล้างผัก หรือจากการกระทำอื่นในลักษณะเดียวกัน เป็นต้น

“ระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน” หมายความว่า การทำระบบจัดการน้ำเสียในครัวเรือนอย่าง
ง่ายโดยทำการต่อท่อรับน้ำเสียในครัวเรือนทุกประเภทลงในบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียแบบวงรอบซีเมนต์ซึ่งมี
ขนาด จำนวน และรูปแบบตามผนวก ๑ ท้ายข้อบัญญัติฉบับนี้ ก่อนน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว จะซึมลงแหล่ง
ระบายน้ำต่อไป

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการ
กระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ
ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถ
ไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพินี

/ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ..

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งหรือไหลลงไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของผู้ครอบครองตามข้อ ๖ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติการตามข้อ ๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๓ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

/ประกาศ ณ...

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

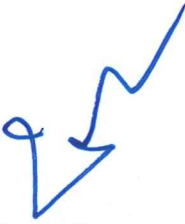
(ลงชื่อ)

(นายธีรศักดิ์ สินสวาท)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ

เห็นชอบ

(นายปัญญา ใจแปง)

ปลัดอำเภอ รักษาราชการแทน

นายอำเภอบางมูลนาก

ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูมิ
เรื่อง การกำหนดมาตรฐานปริมาณความจุของบ่อดักไขมัน

ขนาดพื้นที่และประเภทอาคาร (ตารางเมตร)	ความจุไม่น้อยกว่า (ลิตร)	ปริมาตรไม่น้อยกว่า (ลบ.ม.)
๑) อาคารอยู่อาศัย พื้นที่อาคารไม่เกิน ๕๐ ตร.ม.	๕๐	๐.๐๕
๕๑-๑๐๐ ตร.ม.	๑๐๐	๐.๑๐
๑๐๑-๒๐๐ ตร.ม.	๒๕๐	๐.๒๕
๒๐๑-๕๐๐ ตร.ม.	๕๐๐	๐.๕๐
๕๐๑-๑,๐๐๐ ตร.ม.	๗๕๐	๐.๗๕
๑,๐๐๐ ตร.ม. ขึ้นไป	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๒) ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่า ใช้เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัย พื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละ คูหาไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม.	๘๐๐	๐.๘๐
ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าจะใช้ เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัย พื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละ คูหาตั้งแต่ ๒๐๑ ตร.ม. แต่ไม่ เกิน ๖๐๐ ตร.ม.	๑,๔๐๐	๑.๔๐
ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าจะใช้ เพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยแต่ ละคูหาที่สูงเกิน ๓ ชั้น	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๓) อาคารสาธารณะ/อาคาร อาศัยรวมพื้นที่อาคารไม่เกิน		
๒๐๐ ตร.ม.	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๒๐๑-๕๐๐ ตร.ม.	๑,๒๐๐	๑.๒๐
๕๐๑-๑,๐๐๐ ตร.ม.	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๑,๐๐๑-๓,๐๐๐ ตร.ม.	๒,๐๐๐	๒.๐๐
๓,๐๐๐ ตร.ม. ขึ้นไป	๒,๕๐๐	๒.๕๐

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์
๒. กักบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่
๓. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๘ มม.

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐-๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ ๑.๐๐ ม. สูง ๐.๓๕-๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐-๐.๔๕ ม.

๑.๑.๕ ท่อ PVC ขึ้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบ หรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบ หรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗-๒๕๓๕)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด $\varnothing$ ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐-๖.๐ ม. แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่นความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐*๒๐ ซม. (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้น้ำคอนกรีต หุ้มท่อหัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ ซม.

๑.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปๆ มาวางที่คอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้ โดยตัววงขอบซีเมนต์ เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ๆ ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่กันวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอยต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดิน โดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๕ การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่า โดยให้ ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้เกิดการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มม.

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบ หรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐-๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วดูว่าดินกันหลุมมีความหนาแน่น

/พอที่จะ...

พอที่จะรับน้ำหนักบ่อตกไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบ่ออัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการออกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อตกไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อตกไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ ซม.

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ามีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อตกไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทั้งที่ต่อออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อตกไขมัน ไม่ลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นดินนั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อตกไขมันได้ดี

รายละเอียดบ่อตกไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อตกไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อแบ่งได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ตกไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

/รูปแบบบ่อ...

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑.บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชม.

๒.บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชม.

ค่าใช้จ่ายบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ ราคาประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ ราคาตามขนาดของบ่อ

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

๔. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน

๖. ต้องหมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อนำไปกำจัดต่อไป

๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

